

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1921/24-E
Sp. zn. ČŠIE-S-316/24-E

Název	Mateřská škola Ráby, okres Pardubice
Sídlo	533 52 Ráby 100
E-mail	ms-raby@seznam.cz
IČO	70 189 030
Identifikátor	600 095 835
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Jana Bednářová, Dis.
Zřizovatel	obec Ráby
Místo inspekční činnosti	Ráby 100 Ráby 144
Inspekční činnost na místě	7., 8. a 11. 11. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu.

Charakteristika

Mateřská škola Ráby, okres Pardubice (dále škola) vykonává činnost mateřské školy se dvěma místy poskytovaného vzdělávání a školní jídelny. Vzdělávání je realizováno ve dvou částečně věkově různorodých třídách podle Školního vzdělávacího programu.

pro předškolní vzdělávání „VČELÍ MEDVÍDCI POZNÁVAJÍ SVĚT“ (dále školní vzdělávací program). V době inspekční činnosti zde byly zapsány 42 dětí, z toho 12 v posledním roce před začátkem povinné školní docházky včetně čtyř dětí s jejím odkladem. Ve škole se vzdělávají jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami a dvě děti s odlišným mateřským jazykem. Oproti minulé inspekční činnosti v dubnu 2019 je kapacita školy plně využita.

Hodnocení podmínek vzdělávání

V čele školy stojí ředitelka školy (dále ředitelka) s dlouholetými zkušenostmi, které využívá zejména k zajištění běžného chodu školy a řešení aktuálních otázek spojených se vzdělávacím procesem, komunikací se zákonnými zástupci dětí a zřizovatelem, nepřilíhají již k manažerskému řízení změn. Svědčí o tom negativní zjištění ve vzdělávacím procesu. Některá přetrvávají od minulé inspekční činnosti (např. nevyužívání poznatků z pedagogické diagnostiky), ačkoliv dlouhodobé cíle stanovené ve školním vzdělávacím programu a další závěry hodnotících procesů dokládají, že úroveň vzdělávání dětí je považována za stěžejní oblast pro kvalitativní růst školy.

Oproti předchozí inspekční činnosti se zvýšil nejen počet dětí, ale i učitelek, čímž došlo k lepšímu organizačnímu zajištění provozu v obou třídách. Pedagogický sbor je plně odborně kvalifikovaný, tvoří ho čtyři učitelky včetně ředitelky a jedna asistentka pedagoga. Všechny se v různé míře zapojují do dalšího vzdělávání a obdobně využívají získané poznatky. Zařazena byla např. témata vedení třídních knih, diagnostika a portfolio dítěte, hyperaktivní dítě v mateřské škole a komunikace s rodiči. Ředitelka působení učitelek sleduje, z hospitačních záznamů je zřejmé rovněž poskytování konkrétních doporučení a požadavků na zlepšení, ale ty se ve vzdělávacím procesu příliš neprojevují. Vzájemné hospitace jako příležitosti k inovaci didaktických postupů a kolegiálnímu poskytování přínosné zpětné vazby nejsou ve škole využívány.

Prostorové i materiální podmínky školy umožňují realizaci různorodých činností i odpočinek, i když s omezenými možnostmi zejména dynamického pohybu ve třídě starších dětí. Průběžně byly obměňovány a doplňovány hračky i didaktické pomůcky a potřeby, i když vlivem připravované rekonstrukce budovy včetně její přístavby v posledním období v omezené míře. Škola pro osvojování základů dílčích kompetencí prostřednictvím přímých zážitků obohacuje obvyklou vzdělávací nabídku o různé aktivity, např. poznávacího a společensko-kulturního charakteru. Některé akce jsou společné pro rodiče s dětmi, což příznivě posiluje i vzájemné vztahy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V plánování konkrétních činností je patrná snaha o jejich provázanost s tématem i nastavenými vzdělávacími záměry a výstupy nastavenými ve školním vzdělávacím programu. Omezená je již návaznost na dosažené individuální vzdělávací výsledky dětí, případně potřeby věkově smíšené třídy. Rovněž příliš zřejmé není reagování na prováděné hodnocení po ukončení tématu, jehož možný přínos mnohdy snižují omezené informace o účinnosti uplatněných forem a metod vzdělávání a konkrétní závěry pro další pedagogickou práci. Tím dochází ke snížení maximálně možné efektivity vzdělávání z pohledu osobnostního rozvoje každého dítěte. V některých dílčích situacích to částečně kompenzoval uplatňovaný individuální přístup.

Zhlédnuté vzdělávání probíhalo v pevném režimu, jehož plynulost částečně narušovala zvýšená organizovanost spojená s hromadnými přechody dětí ke společným činnostem nebo při stolování, tím zároveň u dětí docházelo k omezení učení se přijímat odpovědnost za vlastní jednání.

Uspořádání vzdělávacího procesu v režimu dne respektovalo psychosociální podmínky z hlediska pobytu venku, potřeby spánku a odpočinku jednotlivých dětí po obědě. Někdy byly tyto podmínky zhoršeny nevhodným rozvržením času pro spontánní hru, v jehož důsledku se dětem nedostával dostatečný prostor pro její tvořivé rozvinutí nebo přirozené dokončení. Také tím bylo potlačeno utváření vhodných herních návyků, jak se projevilo u několika dětí v zaznamenaném poklesu smyslnosti jejich hry pokud se jim nedostalo výraznějších podnětů. Herní vyžití ve třídě nejmladších dětí rovněž snižovala občas omezená možnost vstupu do druhé části herny.

Děti při příležitosti k seberealizaci na základě vlastního zájmu si převážně samy volily herní činnosti a kamaráda ke hře. Využívaly při tom volně přístupné hračky, stavebnice a další pomůcky. Také se zapojovaly do učitelkami připravených aktivit, které někdy za přispění osobní podpory směřovaly k rozvoji rozličných dovedností a schopností. Vhodně nápomocná byla rovněž asistentka pedagoga, a to jak u dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami, tak někdy i u ostatních.

Při didakticky cílených aktivitách učitelky uplatňovaly většinou tradiční formy a metody práce (dovednostně-praktické a slovní ve spojení se samostatnou prací dětí, v bloku řízených činností většinou společnou), zpravidla bez rozlišení úrovně náročnosti a možnosti vzdělávací nabídku ovlivnit. Učitelky u dětí příliš nepodporovaly hledání vlastních postupů a úvah, možnost podílet se na organizaci činností, často jim předkládaly hotové poznatky a vzory. I přes vnější motivaci se děti zpravidla bezproblémově řízených aktivit účastnily, při omezené možnosti činného zapojení u nich přiměřenou dobu setrvaly. V případném projevu nezájmu a ztráty pozornosti se odrazilo nepodchycení vnitřní motivace a omezené respektování potřeb jednotlivců, případně věkového složení dětského kolektivu.

Během dne učitelky obvykle motivačně děti hodnotily. Zaznamenáno bylo také poskytnutí kvalitní zpětné vazby o realizované aktivitě a některým dětem k výsledku jejich individuální práce a vzdělávacímu pokroku. Přesto je zřejmé, že tento způsob hodnocení není běžně využívaným prostředkem rozvoje dítěte. Rovněž tak vedení k sebereflexi a vrstevnickému hodnocení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Projevené výsledky vzdělávání dětí, i přes některá méně příznivá zjištění, svědčí o postupném osvojování očekávaných výstupů a základů klíčových kompetencí, i když ne vždy ve vyváženém poměru. Při styku s dospělými děti jednaly zdvořile, nedocházelo mezi nimi k výrazným konfliktním situacím, nikdo nebyl z kolektivu vyčleňován a v případě potřeby se uměly většinou funkčně domluvit a spolupracovat, i když to nebylo příliš podpořeno cíleným kooperativním učením. Patrné bylo vytváření kamarádských vztahů, u starších dětí rovněž zvládání dílčího neúspěchu při hře s pravidly. Děti svými projevy prokazovaly přiměřené znalosti o společenském a přírodním prostředí. Z jejich vyjadřování byl zřejmý rozvoj slovní zásoby a její využívání. Přestože je oblast řečových dovedností v různém rozsahu zejména kolektivní formou posilována, nemají ještě všechny starší děti výslovnost hlásek dobře vyvozenou a zafixovanou. Při činnostech děti prokazovaly osvojování předčtenářských dovedností i předmatematických schopností. Patrný je rozvoj jemné motoriky, mnohým se dařila i koordinace oka a ruky. Část dětí při manipulaci

s konstruktivními stavebnicemi prokázala rovněž značnou představivost. Naopak výsledky některých výtvarných prací, kdy pro mnohé je základem šablona a ne vždy odpovídající formát kreslicího kartonu, však dokladují menší podněcování vlastní tvořivosti a fantazie. V prostorách školy se děti bezpečně pohybovaly. Patrný byl rozvoj základních pohybových dovedností a zvyšování fyzické zdatnosti.

Výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány na školní i třídní úrovni a ovlivňují zejména obsah vzdělávání, méně se promítají do didaktických postupů. Kromě toho učitelky sledují vývoj jednotlivců pomocí nových záznamů a portfolií. Zatím jen omezeně dochází k následnému vyvození konkrétních vzdělávacích potřeb každého dítěte, ojedinele ke stanovení opatření cílené podpory v dalším období. To se promítá do vzdělávacího procesu, kdy v dílčích situacích dochází spíše k intuitivnímu přístupu než k systematickému rozvoji osobnosti pomocí připravené rozlišené vzdělávací nabídky (tzv. individualizace), což přetrvává od minulé inspekční činnosti. Záměrné podněcování vývoje je zřetelné u dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s doporučením školského poradenského zařízení a u dětí s odkladem povinné školní docházky. Preventivně jsou se zákonnými zástupci konzultovány a řešeny individuální výchovné a vzdělávací potřeby jejich dětí, případně jim je doporučena návštěva odborného pracoviště.

Závěry

Vývoj školy

- Plné využití kapacity školy,
- průběžné doplňování a obměna hraček a didaktických pomůcek,
- částečná obměna pedagogického sboru a navýšení počtu učitelek, čímž došlo k lepšímu organizačnímu zajištění provozu v obou třídách.

Silné stránky

- Společné akce se zákonnými zástupci dětí, které podporují otevřenost školy a možnost aktivního zapojení rodičů do dění školy (1.5).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Nedostačující přijímání účinných opatření k dosažení stanovených záměrů pro zvýšení kvality poskytovaného vzdělávání a všech podmínek s ním spojených (2.1),
- při plánování vzdělávací nabídky jsou jen minimálně cíleně zohledňovány vývojové a individuální potřeby dětí s účinným využitím různých forem a metod rozmanitě zaměřených činností (4.2),
- ojedinelé poskytování konkrétní zpětné vazby, uplatňování formativního hodnocení a vedení dětí k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení (4.3).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Posílit manažerské dovednosti vedení školy,

- nastavit aktivní řízení pedagogických procesů včetně využívání jednání pedagogické rady k analýze kontrolních a hospitačních zjištění, pedagogické diskusi a hledání společných cest ke zkvalitňování vzdělávání,
- dbát na větší účinnost pedagogické diagnostiky, doplňovat ji závěry pro další výchovně-vzdělávací působení a zjištěné informace využívat pro individualizovanou přípravu a realizaci vzdělávacích činností pro všechny děti, ne pouze pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami,
- pracovat více s rozlišením aktivit při častějším cíleném využití skupinových činností, záměrného kooperativního učení a dalších aktivizujících metod založených na podpoře dětské zvědavosti a tvořivého myšlení,
- zvážit inovaci pedagogických postupů s cílem posílit přijímání odpovědnosti za vlastní jednání omezením nadbytečného organizování dětí,
- zaměřit se důsledněji na poskytování průběžné zpětné vazby kvalitním zhodnocením vzdělávacích činností, využívat formativní hodnocení jako prostředek rozvoje osobnosti,
- rozvíjet vhodnými formami sebereflexi a vrstevnické hodnocení dětí,
- zvážit úpravu organizace dopoledního vzdělávacího procesu pro zvýšení prostoru k rozvoji spontánních tvůrčích herních aktivit a jejich přirozené dokončení,
- usilovat o posílení systematické primární logopedické prevence v rámci vzdělávacího procesu a rodiče motivovat k prohloubení pozornosti k vadám řeči svého dítěte,
- vyhledávat k výše uvedeným oblastem různé formy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a poznatky uplatňovat při vlastním didaktickém působení,
- využívat k vzájemné výměně zkušeností hospitace mezi učitelkami ve škole i sdílení zkušeností s pedagogickými pracovníky jiných škol stejného typu.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní matrika – školní rok 2023/2024 (výběr z dokumentace)
2. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 1. 2024
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „VČELÍ MEDVÍDCI POZNÁVAJÍ SVĚT“ s platností od 1. 9. 2024
4. Třídní vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání – školní rok 2024/2025
5. Třídní knihy – školní rok 2024/2025
6. Pedagogická diagnostika ve školním roce 2024/2025 (výběr)

7. Zápisy z jednání pedagogické rady – školní roky 2023/2024 a 2024/2025
8. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy – školní rok 2024/2025
9. Popis školy pro další rozvoj ze dne 4. 11. 2022
10. Hodnoticí zpráva o činnosti mateřské školy za školní rok 2022/2023
11. Rozpis přímé pedagogické činnosti – školní rok 2024/2025
12. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-435/19-E, ze dne 15. 4. 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

29. 11. 2024